

קרוב מוחות

הטלטלה בשוקי העולם מסרבת לעבור, ומדד ת"א 25 מאבד היום עוד 2.29%. מה הסיבות למשבר ומה אנו צפויים לראות בבורסה בימים הקרובים? אנליסטים ומנהלי השקעות משיבים

יאיר קלדור

1/8/2007 16:57

לאחר יומיים של עליות, חוזרת הבורסה למגמה השלילית של תחילת השבוע ושל סוף השבוע שעבר. דווקא אחרי שחשבנו שהמשבר כבר מאחורינו - מדד ת"א 25 מאבד היום 2.29%, ומדד ת"א 100 נופל ב-2.5%.

על מנת לעשות קצת סדר בראש, בתקופה מבולבלת שכזו, הלכנו ושאלנו ארבעה אנליסטים ומנהלי השקעות מה הסיבה למשבר הנוכחי ומה אנו צפויים לראות בבורסה בתקופה הקרובה? התשובות לפניכם:

שגיא פרידמן, אנליסט ראשי, מילניום בית השקעות: שוק המניות העולמי חווה טלטלה בתקופה האחרונה. בשבוע שעבר הציג שוק ההון האמריקאי את הירידה השבועית החדה ביותר מאז שנת 2001.

ניתן לראות שהגורמים המשפיעים על שוק ההון בארץ הם בעיקר ההשפעות הכלכליות העולמיות, כגון החשש מהתפתחות קריסת שוק האשראי בארה"ב והערכות גוברות בנוגע להערכת חסר של סיכוני השקעות. נתונים אלו ואחרים יעמדו גם במרכז השבוע הקרוב.

מולם יעמדו הנתונים הכלכליים, ביניהם צמיחה מעבר לצפוי בארה"ב, הערכת משקיעים בדבר ביצועי החברות בטווח הקצר והבינוני ופרסום עשרות רבות של דוחות משמעותיים שיכולים להוות כאבן מאזניים שתרגיע את השווקים.

הקשר הגלובלי בין שווקי ההון העולמיים, שהשפיע לחיוב במהלך השנים האחרונות, מוכיח עצמו גם כעת, בזמנים של חוסר יציבות. בשבועות הקרובים נצפה לתנודתיות גבוהה ומתן משקל רב יותר לפרמטרים כלכליים שיאשרו את המגמה השלילית, או יפריכו אותה ויובילו לגל חדש של עליות.

למשקיעים ארוכי הטווח בשוק ההון אמליץ להמתין, לקרוא ולהבין את הנתונים המתפרסמים ולבצע החלטות מושכלות לאחר קבלת כל המידע וניתוחו, אך בו בזמן לזכור היטב ששוק ההון מתנהג במחזוריות, ולאחר ארבע שנות גאות בשווקים יש לשמור על ערנות וזהירות מירבית.

שגיא פרידמן, מילניום בית השקעות. צילום: יח"צ

מספר גורמים יכולים להעיב על השוק בטווח הקצר-בינוני

אמיר איל, מנכ"ל אינפינטי-גרופ בית השקעות: ביום רביעי שעבר, לקראת פקיעת האופציות לחודש יולי, מדד ת"א 25 נסגר ברמת שיא חדשה. אולם, מאז חווינו ירידות בכל המדדים, כשהיום נמשכה המגמה השלילית.

מספר גורמים הובילו לירידות ויכולים להעיב על השווקים בטווח הקצר - בינוני:

בראש ובראשונה עלינו לזכור כי השווקים ברחבי העולם יורדים היום בחדות וזאת בהמשך לירידות שנמשכות כבר מספר ימים. כיום, השוק המקומי מושפע יותר מהתנודות בשוקי העולם, ופחות מאירועים מקומיים.

משבר הסאבפריים בארה"ב (שוק האשראי ללווים פחות איכותיים בהלוואות נדל"ן) יכול להוביל לנפילה של מספר גופים פיננסיים גדולים בעולם. הלווים אינם משלמים את המשכנתאות, הדירות נלקחות מהם ונוצר עודף היצע בשוק הנדל"ן האמריקאי. בשל כך, החשש להאטה כלכלית גובר.

קיים חשש בקרב המשקיעים כי מניות רבות כבר מתומחרות במלואן וכי אנו קרובים לסוף המחזור החיובי בשווקים ברחבי העולם. עלינו לזכור כי השווקים בעולם עולים כארבע וחצי שנים ללא מימושים משמעותיים.

בשבוע שעבר העלה נגיד בנק ישראל, סטנלי פישר, את הריבית לאחר תקופה ממושכת של הורדות ריבית. כיום, יש חשש להעלאת נוספות של הריבית בשל התעוררות האינפלציה. ככלל, ריבית עולה אינה טובה לשוק המניות, הן בשל העובדה שיש ללקוח אלטרנטיבה אחרת להשקעה במקום שוק המניות, והן בשל ההשפעה לרעה של ריבית גבוהה על תמחור המניות.

אמיר איל, אינפינטי-גרופ. צילום: יח"צ

פדיונות ענק בתעשיית הקרנות ותעודות הסל

אריה אהרונוב, מנהל תחום האג"ח, אקספרט פיננסיים: תמיד כאשר השווקים יורדים במשך מספר ימים ברציפות, מתחילים המשקיעים לתהות האם זה עוד מימוש, או שמה מדובר במפולת שתחזיר את שווי נכסיהם תקופה ארוכה אחורה.

ביום שני שעבר, לאחר שנה של מדדים נמוכים ושלייליים, התפרסם מדד יוני שעלה ב-0.7%, והפתיע את המשקיעים ואת בנק ישראל. בנק ישראל לא היסס, העלה את הריבית ב 0.25% ואותת כי תם עידן הורדות הריבית. מהלך זה הפתיע את הפעילים בשוק (והפעילים בשוק לא אוהבים הפתעות), וביום המסחר הראשון לאחר העלאת הריבית מכרו הסוחרים המתוחכמים מכל הבא ליד: אג"ח ממשלתי, אג"ח חברות וניירות ערך אחרות.

הנגיד לא רק לא השיג את מה שרצה, אלה להפך - הדולר עלה בעוד 10 אגורות מיום שני ליום שישי. המק"מים הקצרים ירדו ב 0.3%, מדד התל-בונד ירד ביום ראשון ב -2.5%. כל זה כיון שהשוק הופתע, דבר שגרם לפדיונות ענק בתעשיית הקרנות ותעודות הסל.

חשוב לציין כי הנתונים הכלכליים בישראל לא השתנו: הצמיחה תהיה מהירה יחסית גם השנה וכנראה גם בשנה הבאה, גביית מיסים בשיא, ואפילו השביתה שהחלה עם דרישות מרחיקות לכת נסתיימה עם גידול לא משמעותי בשכר שיתפרס על פני חמש שנים. כיון שכך, המסקנה שלנו היא שמדובר במימוש, לא משבר, ובטח נראה עוד כמה כאלה בדרך.

אריה אהרונוב, אקספרט פיננסיים. צילום: יח"צ

הסיכוי לעליות נמוך מהסיכוי לירידות

סער צפרי, מנכ"ל קריפטונייט בית השקעות: השווקים בארץ ובעולם התאפיינו בירידות שערים חדות בתקופה האחרונה. הירידות החדות בשוק ישראלי נבעו מהירידות בשווקים האמריקניים, שהשפיעו על כלל שוקי העולם.

מדד ת"א 25, שהיה בשבוע פקיעת האופציות, הגיב לירידות מספר ימים מאוחר יותר משאר שוקי העולם. לעומתו, מדד הנדל"ן, התל-טק ות"א 75 הגיבו בזמן. הלחץ הגובר גרם לסוחרים למכור מניות והשוק התאפיין בעצבנות תוך עליה חדה בסטיות התקן.

בתקופה הקרובה אנו צופים המשך תנודתיות ועצבנות כאשר הסיכוי לעליות נמוך מהסיכוי לירידות. הרף העליון שאנו רואים כרגע הוא עד 1135 נקודות, כאשר להערכתנו השוק יבקר שוב ברמה של 1082 נקודות - רמת התמיכה של גל הירידות האחרון. פריצה של רף ה-1140 נקודות תבטל את הביקור ברמת 1082 נקודות.

המלצתנו הנוכחית היא "לשבת על הגדר", ולחכות עד לפריצה של רמת 1160 נקודות. במידה ואתם מרגישים שאתם חייבים לעשות משהו, היינו ממליצים ללכת בכיוון הירידות דרך אסטרטגיה שהפסד בה מוגבל, למשל מרווח יורד. במידה והשוק חוזר לרמת 1160 נקודות אנו ממליצים לחזור ולרכוש מניות.

סער צפיר, קריפטונייט בית השקעות. צילום: יח"צ